

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie apríl 2015
Plénum

Uznesenia:

spisová značka	PL. ÚS 57/2014
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť zamietnutá
dátum rozhodnutia	4. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa vo veci namietanej nezákonnosti a neústavnosti volieb na funkciu starostu obce Turčiansky Ďur konaných 15. novembra 2014.</p> <p>Sťažovateľ bol kandidátom na starostu obce Turčiansky Ďur s poradovým číslom 1, pričom zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci Turčiansky Ďur vyplýva, že zo 112 odovzdaných platných hlasov získal 49 hlasov.</p> <p>Sťažovateľ v sťažnosti namietal nesprávny postup miestnej volebnej komisie pri vydávaní hlasovacích lístkov oprávneným voličom, pretože siedmim oprávneným voličom boli odovzdané spolu s hlasovacími lístkami na voľbu starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva aj obálky, ktoré neboli označené odtlačkom úradnej pečiatky obce Turčiansky Ďur (ďalej aj „neúradné obálky“), pričom hlasovacie lístky odovzdané v neúradných obálkach nemohli byť zohľadnené pri voľbe starostu obce. Pretože sťažovateľ neuspel vo voľbách starostu obce len s nepatrným rozdielom 4 hlasov oproti víťazovi volieb, bol toho názoru, že v predmetných obálkach sa nachádzali aj hlasovacie lístky, v ktorých oprávnení voliči hlasovali v jeho prospech, čo mohlo ovplyvniť celkové výsledky volieb, a preto žiadal vysloviť voľby starostu v obci Turčiansky Ďur za neplatné.</p> <p>Z obsahu sťažovateľom predložených čestných vyhlásení I. B., Z. K., A. K., A. K. a J. K. zhodne vyplýva, že týmto osobám boli miestnou volebnou komisiou spolu s hlasovacími lístkami pre voľbu poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce údajne odovzdané obálky bez odtlačku úradnej pečiatky obce Turčiansky Ďur.</p> <p>Z obsahu zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb starostu obce Turčiansky Ďur z 15. novembra 2014 vyplýva, že počet osôb zapísaných v zoznamoch voličov bol 152, počet voličov, ktorým boli vydané obálky, a počet odovzdaných obálok bol zhodne 119 a počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce bolo 112. Zvolený starosta obce (odporca) z celkového počtu 112 platných hlasov získal 53 hlasov, sťažovateľ získal 49 hlasov a ďalší kandidát M. H. získal 10 hlasov. Zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb starostu obce podpísali bez výhrad všetci členovia tejto komisie.</p> <p>V súvislosti so zistením ďalších skutočností rozhodujúcich pre objektívne posúdenie dôvodnosti sťažovateľom uvádzaných tvrdení došlo na ústavnom súde k otvoreniu</p>

	<p>volebnej dokumentácie a k prepočítaniu hlasovacích lístkov. Zistený počet hlasovacích lístkov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na funkciu starostu sa zhodoval s počtom hlasov uvedených pri jednotlivých kandidátoch v zápisnici miestnej volebnej komisie.</p> <p>Súčasťou volebnej dokumentácie bolo aj sedem kusov riadne zapečatených a uzatvorených obálok, neoznačených odtlačkom úradnej pečiatky obce Turčiansky Ďur, z ktorých po ich otvorení bolo zistené, že sa v nich nachádzali okrem iného aj riadne označené hlasovacie lístky pre voľbu starostu obce. Po prepočítaní hlasovacích lístkov pre voľbu starostu obce nachádzajúcich sa v neoznačených obálkach bolo zistené, že v prospech jednotlivých kandidátov bol odovzdaný tento počet hlasovacích lístkov 1. I. B. - 0 hlasov, 2. M. H. - 3 hlasy, 3. P. R. - 4 hlasy. Z obsahu otvorených neúradných obálok je zrejmé, že sťažovateľovi nebol odovzdaný ani jeden hlasovací lístok, ktorý - nebyť absencie odtlačku úradnej pečiatky obce Turčiansky Ďur na predmetných obálkach - by mohol byť vyhodnotený ako platný hlas odovzdaný v jeho prospech.</p>
ratio decidendi	<p>Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana práv zaručených čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov v danom štáte, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojim hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak uchádzať sa o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Rovnosť volebného práva znamená zaručenie toho, aby každý z voličov i kandidátov mal rovnaké postavenie.</p> <p>Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je zase uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí. Zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov.</p> <p>Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Inými slovami, každé porušenie volebného zákona nevyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.</p> <p>Ústavný súd, berúc do úvahy všetky zistenia, konštatoval, že tvrdenia sťažovateľa, na základe ktorých namietal nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu obce Turčiansky Ďur konaných 15. novembra 2014, nepredstavujú v okolnostiach daného prípadu také porušenie ústavy a volebného zákona, ktoré mohlo ovplyvniť volebný výsledok vo voľbách na starostu obce Turčiansky Ďur. Z už uvedeného dôvodu ústavný súd dospel k záveru, že jeho skutkové zistenia v danom prípade neumožňujú vysloviť záver o hrubom alebo závažnom, prípadne opakovanom porušení volebných predpisov pri voľbách starostu obce, ktoré by preukazne ovplyvnilo výsledok týchto volieb a mohlo by byť podkladom na zrušenie týchto volieb ústavným súdom. Sťažovateľ nepreukázal porušenie volebného zákona, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s namietaným výsledkom volieb, a preto bola jeho sťažnosť ústavným súdom zamietnutá.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 27/99.

spisová značka	PL. ÚS 34/2014
sudca spravodajca	Eudmila Gajdošíková
druh konania	Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky

	republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – sťažnosť zamietnutá
dátum rozhodnutia	18. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa pre neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Čebovce konaných 15. novembra 2014.</p> <p>Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol kandidátom na starostu obce Čebovce s poradovým č. 3, vo voľbách získal 181 hlasov. Sťažnosť smeruje proti kandidátovi H.T., ktorý bol s počtom hlasov 182 zvolený za starostu obce Čebovce.</p> <p>Sťažovateľ namietal:</p> <ol style="list-style-type: none"> nesprávny postup miestnej volebnej komisie pri posudzovaní platnosti hlasovacích lístkov. Sťažovateľ namietal nerovnaký prístup miestnej volebnej komisie pri posudzovaní platnosti hlasovacích lístkov. Poukázal na to, že miestna volebná komisia vyhodnotila ako neplatný hlasovací lístok, na ktorom volič zakrúžkoval jeho vek bez zakrúžkovania poradového čísla. V prípade odporcu miestna volebná komisia postupovala odlišne, pretože za platný uznala hlasovací lístok, na ktorom volič zakrúžkoval poradové číslo odporcu a osobitne aj jeho vek. zákonnosť sčítavania hlasov po skončení hlasovania. Sťažovateľ namieta, že počas sčítavania hlasovacích lístkov sa zistilo, že počet odovzdaných obálok (597 ks) nekorešponduje s počtom hlasovacích lístkov, ktorých bolo 598. Uvedená skutočnosť mohla mať podľa sťažovateľa vplyv na volebný výsledok. neoprávnený zásah do zápisnice. Podľa sťažovateľa neoprávnený zásah do zápisnice miestnej volebnej komisie mal spočívať v tom, že sa v nej neodrazila skutočnosť, že celkový počet hlasovacích lístkov bol 598, t. j. že jeden hlasovací lístok bol navyše, bol dodatočne dopísaný dôvod nepodpisania zápisnice G. M., členkou miestnej volebnej komisie, bez jej vedomia a súhlasu. porušenie volebného moratória. <p>Ústavný súd vykonal vo veci dokazovanie listinnými dôkazmi sťažovateľa doručenými ústavnému súdu ako prílohy k jeho sťažnosti vrátane volebnej dokumentácie a výsluchom svedkov - členov miestnej volebnej komisie v obci Čebovce a tiež oboznámením sa s rozhodnutiami a zápisnicami z výsluchov v trestných veciach ČVS: ORP-554/VI-VK-2014 a ČVS: ORP-555/VI-VK-2014.</p> <p>Ústavný súd prepočítal hlasovacie lístky zo zapečatenej volebnej dokumentácie z volieb starostu obce Čebovce konaných 15. novembra 2014. Pričom výsledky volieb zistené ústavným súdom a výsledky volieb podľa zápisnice MVK boli pri štyroch kandidátoch na starostu zhodné. Pri prepočítaní hlasovacích lístkov ústavný súd zistil, že medzi platnými hlasovacími lístkami pre kandidáta č. 4 H. T. bol hlasovací lístok, na ktorom bolo zakrúžkované poradové číslo 4 pri mene a priezvisku kandidáta a zároveň bol zakrúžkovaný vek kandidáta č. 4. Súčasťou volebnej dokumentácie bolo osem kusov neplatných hlasovacích lístkov pre voľby starostu - na jednom hlasovacom lístku bol zakrúžkovaný vek kandidáta č. 3 L. M.</p>
ratio decidendi	<p>Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana práv zaručených čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov v danom štáte, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojím hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak uchádzať sa o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Rovnosť volebného práva znamená zaručenie toho, aby každý z voličov i kandidátov mal rovnaké postavenie.</p> <p>Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je zase uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí. Zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov.</p> <p>Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona</p>

dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. Inými slovami, každé porušenie volebného zákona nevyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len tak závažné porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

K posudzovaniu platnosti hlasovacích lístkov miestnou volebnou komisiou.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštatoval, že prejav vôle voliča musí nepochybne smerovať k tomu, aby to prejavil pri voľbách na hlasovacím lístku tak, aby z neho bolo nepochybné, koho volil, a aby prejav vôle smeroval k voľbe ním označeného kandidáta, a to tým, že označí kandidáta, ktorého volil. Ústavný súd každý prípad posudzuje osobitne, pričom prihliada na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na dodržiavanie princípov právneho štátu. Za platný možno uznať iba ten hlasovací lístok, na ktorom volič zakrúžkoval poradové číslo ním vybraného kandidáta na starostu bez akejkoľvek inej úpravy hlasovacieho lístka navyše. V kontexte s celým znením ustanovenia § 38 zákona o voľbách, ale najmä s odkazom v odseku 1 písm. b) na úpravu hlasovacieho lístka podľa § 31 ods. 4 zákona o voľbách taký lístok, ktorý nie je označený zakrúžkovaním poradového čísla kandidáta, nemožno uznať za platný.

Z citovaných ustanovení zákona o voľbách vyplýva, že pre posúdenie hlasovacieho lístka ako platného, a teda na jednoznačný prejav vôle voliča zákon vyžaduje, aby volič prejavil svoju vôľu zakrúžkovaním poradového čísla ním vybraného kandidáta na starostu obce (primátora) alebo kandidáta, prípadne kandidátov na poslanca obecného (mestského) zastupiteľstva.

V prípade sťažovateľom menovaných dvoch hlasovacích lístkov je nepochybné, že hlasovací lístok pre sťažovateľa nebol označený zákonom predpokladaným spôsobom - zakrúžkovaním poradového čísla sťažovateľa. Zakrúžkovanie výlučne veku sťažovateľa nie je prejavom vôle voliča v zmysle § 31 ods. 4 zákona o voľbách, preto takto upravený hlasovací lístok nemožno považovať za platný. Pokiaľ ide o druhý hlasovací lístok - volič prejavil svoju vôľu zakrúžkovaním poradového čísla odporcu ako kandidáta na starostu, teda svoju vôľu prejavil spôsobom, ktorý predpokladá § 31 ods. 4 zákona o voľbách. K zákonom predpokladanému spôsobu prejavu vôle - pripojil volič dodatočné označenie hlasovacieho lístka - zakrúžkoval vek odporcu. Z § 38 ods. 3 zákona o voľbách vyplýva, že dodatočná úprava hlasovacieho lístka, ktorý je označený spôsobom podľa § 31 ods. 4, spočívajúca v prečiarknutí mena kandidáta, prípadne v dopísaní iných mien, nespôsobuje neplatnosť tohto hlasovacieho lístka. Zákonom predpokladaná dodatočná úprava hlasovacieho lístka nijako nespochybňuje na tomto hlasovacom lístku vyznačenú úpravu hlasovacieho lístka v zmysle § 31 ods. 4 zákona o voľbách, teda nejde napr. o preškrtnutie krúžku okolo poradového čísla, prípadne mena a priezviska kandidáta, ktorého poradové číslo bolo zakrúžkované. V prerokúvanom prípade - dodatočná úprava hlasovacieho lístka spočíva v zakrúžkovaní veku kandidáta, ktorého poradové číslo volič zakrúžkoval. Možno konštatovať, že táto dodatočná úprava hlasovacieho lístka nijako nespochybňuje prejav vôle tohto voliča v zmysle § 31 ods. 4 zákona o voľbách. Na tomto základe, uplatňujúc materiálny prístup k hodnoteniu prejavu vôle voliča, možno predmetný hlasovací lístok považovať za platný.

Skutočnosť, že miestna volebná komisia nerozhodla o platnosti sporných hlasovacích lístkov uznesením, sťažovateľ v sťažnosti nijako nenamieta. Medzi členmi miestnej volebnej komisie nebolo nijako sporné, že nakoniec aj po predchádzajúcej konzultácii obvodnej volebnej komisie vo Veľkom Krtíši dospeli k väčšinovému rozhodnutiu o platnosti sporných hlasovacích lístkov. Dosiahnutie príslušnej väčšiny pri tomto rozhodovaní nijako nespochybnila ani členka miestnej volebnej komisie G. M. Spôsob, akým miestna volebná komisia posúdila platnosť sporných hlasovacích lístkov, ústavný súd nepovažoval za arbitrárny a vychádzal z primeraného výkladu § 31 ods. 4 zákona o voľbách. Vychádzajúc z týchto okolností, ústavný súd konštatoval, že rozhodnutie miestnej volebnej komisie o platnosti sporných hlasovacích lístkov bez vyhotovenia formálneho uznesenia nepredstavuje porušenie zákona o voľbách.

K zákonnosti sčítavania hlasov po skončení hlasovania.

Nebola sporná skutočnosť, že počet obálok vo volebnej schránke korešpondoval s počtom voličov, ktorí sa zúčastnili volieb. Rovnako tak nebolo sporné, že pri otváraní obálok žiaden z členov miestnej volebnej komisie nenašiel viac ako dva hlasovacie lístky, resp. aspoň dva hlasovacie lístky pre voľbu starostu.

Podľa výpovedí členov miestnej volebnej komisie získaných výsluchom ústavného súdu v súvislosti s „objavením“ sa neoznačeného hlasovacieho lístku reálna a najviac pravdepodobná možnosť vysvetlenia sa javí byť tá, že hlasovacím lístkom navyše bol neoznačený hlasovací lístok, ktorý členovia miestnej volebnej komisie objavili pri druhom sčítaní hlasovacích lístkov. Nebolo nijako preukázané, že tento hlasovací lístok niekto vložil medzi odovzdané hlasovacie lístky - či už z kôpky nepoužitých hlasovacích lístkov, alebo inak. Tento hlasovací lístok nebol podľa vyjadrenia členov miestnej volebnej komisie s výnimkou p. M. zistený ani pri vyberaní z obálok, ani pri triedení na hlasovacie lístky na voľby starostu a poslancov obecného zastupiteľstva a tiež ani pri prvom triedení a prepočítavaní. Možno preto pripustiť predpoklad uvedený viacerými členmi miestnej volebnej komisie počas výsluchov, že tento neoznačený hlasovací lístok bol spojený s označeným hlasovacím lístkom pre voľby starostu spôsobom, ktorý viedol k jeho oddeleniu a objaveniu až pri bezprostredne po sebe nasledujúcej opakovanej manipulácii s hlasovacími lístkami členmi miestnej volebnej komisie. Keďže iným dôkazom v čase svojho rozhodovania ústavný súd nedisponoval a nebolo reálne ho ani získať, ústavný súd sa priklonil k záveru, že hlasovacím lístkom navyše oproti počtu vydaných obálok a hlasovacích lístkov bol s najväčšou pravdepodobnosťou neoznačený, a teda neplatný hlasovací lístok, a preto táto skutočnosť nemala vplyv na celkový volebný výsledok vo voľbách starostu obce.

K neoprávnenému zásahu do zápisnice miestnej volebnej komisie.

Z tlačiva „Zápisnica miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce“ vyplýva, že neobsahuje miesto na vyplnenie počtu neplatných hlasovacích lístkov. Primárne preto nebola možnosť uvedený údaj do zápisnice zapísať. Zákon o voľbách výslovne neustanovuje, ako má príslušná volebná komisia postupovať pri disproporcii v počte hlasovacích lístkov zistených po ich vybratí z obálok alebo pri uvádzaní počtu neplatných hlasovacích lístkov. Postup každej volebnej komisie bude nepochybne závisieť od konkrétnych okolností prípadu, preto neuvedenie týchto skutočností v zápisnici samo osebe nepredstavuje porušenie zákona o voľbách. V prerokúvanom prípade je z vykonaného dokazovania zrejme, že miestna volebná komisia zistenú skutočnosť telefonicky konzultovala s obvodnou volebnou komisiou vo Veľkom Krtíši tiež aj osobne vysvetlila uvedenú situáciu pri predložení zápisnice. Miestna volebná komisia zrejme postupovala podľa pokynu obvodnej volebnej komisie, o čom svedčí skutočnosť, že obvodná volebná komisia prijala uvedenú zápisnicu bez toho, aby trvala na výslovnom uvedení tejto skutočnosti v zápisnici, prípadne v jej prílohe. Výsledky dokazovania - predovšetkým výsluch svedkov a prepočítanie hlasovacích lístkov - nasvedčujú tomu záveru, že hlasovacím lístkom navyše bol neoznačený hlasovací lístok, t. j. neplatný, ktorý nebol spôsobilý ovplyvniť výsledok hlasovania. Vychádzajúc z uvedeného, neuvedenie v zápisnici miestnej volebnej komisie, že bol zistený vyšší počet hlasovacích lístkov ako počet vydaných hlasovacích lístkov, nepredstavuje v konkrétnych okolnostiach porušenie zákona o voľbách.

Z výsledkov dokazovania vyplýva, že p. M. svoje právo uviesť dôvody odmietnutia podpisu nevyužila, preto nemožno namietat, ak tento dôvod dodatočne zaznamenala priamo zapisovateľka miestnej volebnej komisie a ak postoj p. M. vyjadrila formuláciou „bez uvedenia dôvodu“. Z týchto okolností vyplýva, že tento postup nemožno považovať za také porušenie zákona o voľbách, ktoré by malo vplyv na konečný výsledok volieb.

K porušeniu volebného moratória.

Pri výklade § 30 ods. 1, 2 a 11 zákona o voľbách ústavný súd už konštatoval, že 48 hodín pred voľbami a počas volieb je zakázaná volebná kampaň, ktorá musí predstavovať činnosť, teda súhrn viacerých aktivít zameraných na podporu alebo slúžiacich na prospech kandidujúcej politickej strany alebo nezávislého kandidáta. Nie je pritom potrebné ani možné preukázať konkrétny vplyv či výsledok takýchto aktivít, ale vychádza sa z ich obvyklého alebo zjavného zamerania. Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého z § 30 zákona o voľbách nemožno vyvodit' absolútny zákaz akejkoľvek volebnej kampane počas volebného moratória. Ústavný súd už tiež vyslovil, že zákaz volebnej

	<p>kampane podľa § 30 zákona o voľbách predstavuje zásah zákonodarcu do slobody prejavu a práva na informácie (čl. 26 ods. 1 ústavy). Ustanovením zákazu podľa § 30 zákona o voľbách sa nastolila rovnováha záujmov medzi osobami uplatňujúcimi právo podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a subjektmi práv podľa čl. 26 ods. 1 ústavy. V rozpore s § 30 zákona o voľbách nie je akékoľvek správanie, ktorým sa uskutočňuje sloboda prejavu alebo právo na informácie. Predmetom zákazu je iba rozširovanie informácií súvisiacich s voľbami, ak obsahom prejavu je informácia natoľko závažná, ktorá by v čase moratória zmenila rozhodnutie voličov odovzdať svoj hlas v prospech určitého kandidáta.</p> <p>V súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že deň pred konaním volieb bol na sociálnej sieti Facebook vytvorený profil fiktívnej osoby J. B., v rámci ktorého boli zverejnené informácie o činnosti sťažovateľa ako starostu, informácie z jeho súkromia a tiež dokumenty súkromného charakteru, ústavný súd poukazuje na závery, ktoré vyslovil v skoršom rozhodnutí, podľa ktorého vzhľadom na to, že prístup verejnosti na sociálnu sieť Facebook je viazaný na registráciu prostredníctvom e-mailu s uvedením mena a hesla, t. j. je určitým spôsobom obmedzený, nemožno informácie uverejnené na sociálnej sieti Facebook považovať za také, ktoré by práve vzhľadom na podmienky prístupu na túto sieť dosahovali rozsahom svojho rozšírenia medzi verejnosťou intenzitu porušenia § 30 ods. 11 zákona o voľbách (k povahe sociálnej siete Facebook a k výrokom na tejto sieti uvedeným sa vo svojej rozhodovacej činnosti vyjadril aj Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 3844/13 z 30. októbra 2014).</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného a tiež zo skutočnosti, že na preukázanie svojho tvrdenia o porušení volebného moratória odporcom, prípadne vytvorením profilu na sociálnej sieti Facebook sťažovateľ nenavrhol žiadne dôkazy - napr. výsluch svedkov - voličov, ktorí uvedené aktivity odporcu videli, prípadne boli odporcom priamo oslovení v uvedenom časovom období, alebo výpisom z príslušného profilu sociálnej siete Facebook, ústavný súd nepovažoval toto tvrdenie sťažovateľa za relevantné.</p> <p>Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že jeho skutkové zistenia v danom prípade neumožňujú vysloviť záver (napriek tesnému volebnému výsledku) o takom hrubom alebo závažnom, prípadne opakovanom porušení volebných predpisov pri voľbách starostu obce Čebovce, ktoré by preukázateľne ovplyvnili výsledok týchto volieb a mohli by byť podkladom zrušenia týchto volieb ústavným súdom. Sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno tým, že nepreukázal také porušenie zákona o voľbách, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s namietaným výsledkom volieb.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 8/08, PL. ÚS 10/07, PL. ÚS 21/99, PL. ÚS 1/07, PL. ÚS 36/03, PL. ÚS 6/06, PL. ÚS 15/07, PL. ÚS 40/2011, PL. ÚS 73/07, PL. ÚS 3/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS.</p> <p>Ústavný súd ČR: III. ÚS 3844/13.</p>

<p>spisová značka</p>	<p>PLz. ÚS 1/2015</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>Podľa čl. 131 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje v pléne o zjednocovaní právnych názorov senátov.</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>uznesenie – návrh zamietnutý</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>4. marca 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>1. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 426/2012. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť advokáta JUDr. K. K. pre namietané porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho</p>

súdu.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ bol od roku 2000 advokátom zapísaným v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory, pričom 1. februára 2006 ukončil vykonávanie advokácie ako fyzická osoba – advokát a advokáciu začal vykonávať ako spoločník a konateľ obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným. Na základe toho sťažovateľ doručil Sociálnej poisťovni registračný list – odhlášku svojej osoby ako samostatne zárobkovo činnnej osoby a oznámil, že 1. februára 2006 ukončil vykonávanie advokácie ako fyzická osoba – advokát a advokáciu začal vykonávať ako spoločník a konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. V rozpore s týmito skutočnosťami bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne, ktorým mu predpísala dlžnú sumu poistného v celkovej výške 234 043 Sk (7 768,80 €) za obdobie od januára 2004 do júna 2008. Proti uvedenému rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodla tak, že zrušila rozhodnutie prvostupňového orgánu a vrátila mu vec na nové prerokovanie a rozhodnutie z toho dôvodu, že prvostupňový orgán mal rozhodnúť najskôr o zániku (resp. že nezaniklo) povinného sociálneho poistenia sťažovateľa k spornému dátumu, t. j. k 10. februáru 2006, a až po vydaní tohto rozhodnutia mohol vydať rozhodnutie o predpísaní poistného na sociálne poistenie. Následne pobočka Sociálnej poisťovne rozhodla, že sťažovateľovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe nezaniká účasť na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení k 10. februáru 2006. Proti uvedenému rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodla tak, že odvolanie sťažovateľa zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Sťažovateľ podal na krajskom súde žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie. Krajský súd žalobu sťažovateľa zamietol. O podanom odvolaní sťažovateľa najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil. Najvyšší súd rozsudok odôvodnil takto: *Existencia oprávnenia advokáta na výkon advokátskej činnosti je podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu. To má za následok, že musí byť považovaný za samostatne zárobkovo činnnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b) a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 cit. zákona. Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie.*

Sťažovateľ bol toho názoru, že najvyšší súd vykladal a aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a zákona o advokácii svojvoľne, pretože poprel ich účel a význam, na základe čoho dospel k nesprávnemu právneho názoru.

III. senát ústavného súdu uznesením č. k. III. ÚS 426/2012-22 z 12. septembra 2012 sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V odôvodnení tohto rozhodnutia III. senát ústavného súdu uviedol:

„Podľa názoru ústavného súdu argumenty najvyššieho súdu odôvodňujúce výrok jeho rozhodnutia sa javia ako legitímne a ústavne akceptovateľné...Na tomto mieste považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že z vlastnej rozhodovacej činnosti mu je známa judikatúra najvyššieho súdu vo veciach ďalšieho trvania povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia u advokátov, ktorí prestali vykonávať advokáciu samostatne a začali ju vykonávať ako konatelia a spoločníci spoločností s ručením obmedzeným. Túto judikatúru ústavný súd hodnotí ako stabilnú. Rovnaký záver platí aj o judičiálnom postoji samotného ústavného súdu k sťažnostiam namietajúcim spomenutú stabilnú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu...Ústavný súd v rámci konania o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy (napr. IV. ÚS 342/2010, I. ÚS 290/2010, II. ÚS 508/2010, III. ÚS 118/2012) preskúmaval viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré vychádzali z právneho názoru, podľa ktorého zmena formy výkonu advokácie zo samostatného výkonu na výkon v postavení konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným nemá za následok zánik povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.“

Obdobne rozhodol ústavný súd a svoje rozhodnutie odôvodnil aj ďalších veciach,

podstata ktorých spočívala vo vyriešení otázky, či po zmene formy výkonu advokácie zo samostatného výkonu advokácie na výkon advokácie ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným ostáva advokátovi zachovaný status samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa zákona o sociálnom poistení, keď je síce naďalej zapísaný v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou, avšak podľa § 15 ods. 2 zákona o advokácii advokát ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným vykonáva advokáciu v mene a na účet spoločnosti.

2. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 335/2013.

II. senát ústavného súdu nálezmi sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 21. februára 2013 a sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013 konštatoval porušenie sťažovateľmi označených základných práv (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd), rozsudky najvyššieho súdu zrušil, veci mu vrátil na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti sťažnostiam nevyhovel.

Nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 21. februára 2013 bol uverejnený pod č. 16/2013 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky s touto právnou vetou: „Oprávnenie na výkon činnosti advokáta ako slobodného povolania v postavení samostatne zárobkovo činnnej osoby treba vidieť nielen vo formálnej rovine tvorenej existenciou zápisu v zozname advokátov, ale aj v materiálnej rovine danej jednak právom vykonávať advokáciu, ako aj právom dosahovať príjem z advokátskej činnosti. Advokát, ktorý je síce oprávnený vykonávať advokáciu, avšak nie je oprávnený dosahovať príjem z advokátskej činnosti (nemôže túto činnosť vykonávať na vlastný účet), nespĺňa materiálnu podmienku na to, aby mohol byť považovaný za osobu samostatne zárobkovo činnú v zmysle § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010.“

Nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013 bol uverejnený pod č. 17/2013 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky s touto právnou vetou: „Pokiaľ advokát zmenil formu výkonu advokácie zo samostatného výkonu advokácie na výkon advokácie ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, po takejto zmene formy výkonu advokácie mu nezostal zachovaný status advokáta podľa zákona o advokácii ani status samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely zákona o sociálnom poistení.“

Ústavnému súdu bola doručená sťažnosť advokáta JUDr. R. K, ktorou namietal porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu.

Sťažovateľ sa žalobou doručenou krajskému súdu domáhal proti Sociálnej poisťovni ako žalovanému preskúmania zákonnosti rozhodnutia pobočky žalovanej vo Zvolene a rozhodnutia ústredia žalovanej, ktorými bolo rozhodnuté vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 178 ods. 1 písm. a) prvého bodu zákona o sociálnom poistení tak, že sťažovateľovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 30. júna 2008 nezaniklo. Pobočka žalovanej vo veci rozhodovala po tom, čo jej sťažovateľ doručil registračný list fyzickej osoby – odhlášku z povinnej účasti na nemocenskom a dôchodkovom poistení k 30. júnu 2008 odôvodnenú potvrdením Slovenskej advokátskej komory o zániku oprávnenia vykonávať advokáciu ako fyzická osoba od 1. júla 2008, v ktorom bolo uvedené, že od 1. júla 2008 je sťažovateľ oprávnený poskytovať právne služby len v mene spoločnosti AK K., spol. s r. o. (ďalej len „spoločnosť“). Pobočka žalovanej skonštatovala, že advokát zapísaný do zoznamu advokátov nadobúda na účely sociálneho poistenia postavenie samostatne zárobkovej činnnej osoby. Podľa názoru pobočky žalovanej výkon advokácie podľa § 12 zákona o advokácii je len formou výkonu advokácie a zmenou formy jej výkonu nezaniká postavenie advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení a ani povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b) zákona o sociálnom poistení, pretože advokátovi nezaniká oprávnenie na výkon činnosti. Preto pobočka žalovanej rozhodla, že sťažovateľovi povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie ako samostatne zárobkovo činnnej osobe k 30. júnu 2008 nezaniklo. Ústredie žalovanej rozhodnutie pobočky potvrdilo. Krajský súd obe rozhodnutia žalovanej zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Najvyšší súd na odvolanie žalovanej rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd vo veci znova rozhodol tak, že obe rozhodnutia žalovanej zrušil

	<p>a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol. Z odôvodnenia vyplýva, že: „<i>Odvolačí súd opätovne zdôrazňuje, že existencia oprávnenia advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu pre potreby zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b/ a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení. Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie slovenská advokátska komora. A práve vymedzenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.</i>“</p> <p>Sťažnosť doručenu ústavnému sudu sťažovateľ odôvodnil tým, že rozsudok najvyššieho súdu považuje za neodôvodnený, arbitrárny, nepresvedčivý, nezákonný, nespravodlivý a z ústavného hľadiska neutržateľný. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 335/2013-14 z 19. júna 2013 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a v prevyšujúcej časti sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. II. senát ústavného súdu pri meritórnem prerokovaní sťažnosti sťažovateľa vo veci sp. zn. II. ÚS 335/2013 dospel k záveru, že vo veci je potrebné zotrvať na právnom názore vyslovenom v nálezochoch sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 21. februára 2013 a sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013.</p> <p>Vzhľadom na existenciu uznesení ústavného súdu o odmietnutí obdobných sťažnosti ústavným súdom ako zjavne neopodstatnených predložil II. senát ústavného súdu vec plénu ústavného súdu pre účely zjednotenia odchýlnych právnych názorov s návrhom na vyslovenie právnej vety:</p> <p>Pokiaľ advokát zmenil formu výkonu advokácie zo samostatného výkonu advokácie na výkon advokácie ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, po takejto zmene formy výkonu advokácie mu nezostal zachovaný status samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely zákona o sociálnom poistení.</p>
ratio decidendi	<p>Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje v pléne vo veciach uvedených v čl. 136 ods. 1 a 2. Plénum ústavného súdu sa uznáša nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.</p> <p>V danom prípade na rokovaní a rozhodovaní pléna ústavného súdu boli prítomní desiaty sudcovia. Za návrh malo hlasovať minimálne 7 sudcov, ináč sa návrh zamietne. Pretože pri hlasovaní o návrhu sudcu spravodajcu nebola dosiahnutá nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov, <u>návrh bol zamietnutý.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 290/2010, I. ÚS 266/2014, I. ÚS 599/2013, I. ÚS 290/2010, I. ÚS 64/2012, I. ÚS 93/2012, I. ÚS 570/2012, II. ÚS 508/2010, II. ÚS 63/2012, II. ÚS 426/2012, III. ÚS 426/2012, III. ÚS 118/2012, III. ÚS 118/2012, IV. ÚS 342/2010, IV. ÚS 103/2012.</p>

spisová značka	PLz. ÚS 2/2015
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	Podľa čl. 131 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje v pléne o zjednocovaní právnych názorov senátov.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie - stanovisko
dátum rozhodnutia	18. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

skutkový stav a základné fakty**I. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 308/2011**

Predmetom konania bolo rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky, ktorá okrem iného namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“). O sťažnosti sťažovateľky ústavný súd rozhodol tak, že ju v časti týkajúcej sa označeného uznesenia najvyššieho súdu **odmietol ako zjavne neopodstatnenú**.

Časť sťažnosti smerujúca k namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy označeným uznesením najvyššieho súdu bola založená predovšetkým na tvrdení sťažovateľky, že „v priebehu konania o dovolaní došlo bez predchádzajúceho upozornenia či následného oznámenia a dokonca aj príslušného záznamu v evidenčných pomôckach k zmene senátu rozhodujúceho o dovolaní“.

Vec vedená najvyšším súdom bola náhodným výberom a prostredníctvom technických a programových prostriedkov pridelená senátu najvyššieho súdu 1C v zložení JUDr. J. B., JUDr. D. Š. (predsedníčka senátu), JUDr. M. D., JUDr. L. Š. (členovia senátu), pričom súčasne s pridelením veci bolo určené, že sudcom spravodajcom v tejto veci bude JUDr. L. Š. Zloženie senátu 1C bolo ustanovené rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2008 č. Spr 718/07 v spojení s opatrením č. Spr 718/07-34 z 31. júla 2008 o zmene rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2008.

Rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2010 č. Spr 1321/2009 bol L. Š. zaradený do senátu 4C, pričom zloženie tohto senátu bolo ustanovené takto: JUDr. E. S. (predsedníčka senátu), JUDr. E. B., JUDr. L. Š. (členovia senátu). V poznámke č. 6 na strane 26 rozvrhu práce na rok 2010 je uvedené: „Veci, ktoré boli pridelené a nevybavené do 31. 12. 2009 JUDr. L. Š. v senáte 1 C, JUDr. R. Č. v senáte 4 C, JUDr. I. M. v senáte 4 C, JUDr. L. G. v senáte 5 C vybaví uvedení sudcovia v senátoch, do ktorých boli začlenení po 1. januári 2010.“ Takouto vecou bola aj predmetná vec, a preto o nej najvyšší súd rozhodol v senáte 4C, do ktorého bol JUDr. L. Š. začlenený po 1. januári 2010.

Ústavný súd konštatoval, že postupom najvyššieho súdu pri pridelení dovolania sťažovateľky nemohlo dôjsť a ani nedošlo k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva na zákonného sudcu.

2. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. IV. ÚS 116/2011.

Predmetom konania vedeného ústavným súdom bolo rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu. Vec vedená najvyšším súdom bola v súlade s rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2010 č. Spr 1321/2009 dňa 1. marca 2010 náhodným výberom a prostredníctvom technických a programových prostriedkov pridelená senátu 2C v zložení JUDr. M. V. (predseda senátu), JUDr. J. K. a JUDr. O.T. (členovia senátu), pričom súčasne s pridelením veci sa určilo, že sudkyňou spravodajkyňou v tejto veci je JUDr. O. T. Následne bol opatrením predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. septembra 2010 č. Spr 101/2010-17 v rámci občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu vytvorený nový senát 7C v zložení JUDr. D.Š. (predsedníčka senátu), JUDr. M.S. a JUDr. O.T. (členovia senátu). V článku II ods. 11 rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2010 sa ustanovuje, že „V prípade novovytvoreného senátu predseda Najvyššieho súdu SR na návrh predsedu príslušného kolégia určí, ktoré konkrétne veci z existujúcich senátov prechádzajú do novovytvoreného senátu.“ Na tomto základe predseda najvyššieho súdu na návrh predsedníčky občianskoprávneho kolégia vo vzťahu k novovytvorenému senátu 7C určil, že veci, ktoré boli sudcom nového senátu 7C pridelené v ich pôvodných senátoch a neboli vybavené do 30. septembra 2010, vybaví títo sudcovia v senátoch, do ktorých boli začlenení od 1. októbra 2010. V nadväznosti na uvedené o veci sťažovateľky rozhodol nový senát 7C v už uvedenom zložení.

IV. senát ústavného súdu rozhodol, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Vychádzajúc z obsahu základného práva na zákonného sudcu a v danom prípade zo zásady prideľovania vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce na rok 2010 a spôsobom, ktorý určuje zákon, IV. senát ústavného súdu uviedol, že v posudzovanej veci vytvorením senátu 7C, hoci za účasti

	<p>sudkyne, ktorej bola vec sťažovateľky pôvodne pridelená v súlade s rozvrhom práce a spôsobom upraveným zákonom o súdoch, došlo k zmene zákonného sudcu, lebo v novovytvorenom senáte sú dvaja noví sudcovia. Po zaradení sudkyne, ktorej bola vec sťažovateľky pôvodne pridelená v súlade s rozvrhom práce na rok 2010 a spôsobom upraveným zákonom č. 757/2004 Z. z. do senátu 7C, už nerozhodovali pôvodní sudcovia senátu 2C, ktorí sa pridelením veci uvedenej sudkyne stali súčasne zákonnými sudcami v tejto veci. Vo veci sťažovateľky konal a rozhodoval nový senát, ktorého však zloženie nezodpovedá požiadavkám kladeným zákonom na zákonného sudcu (zákonných sudcov). Zákon č. 757/2004 Z. z. totiž v žiadnom prípade neumožňuje prerozdelenie už pridelených vecí, t. j. vecí pridelených síce sudkyňi spravodajkyňi, ale súčasne aj ostatným členom senátu 2C ako zákonným sudcom, novému senátu, ktorého členom je sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená, avšak ostatní členovia sa zmenili, iným spôsobom, než náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom. Postup prerozdelenia už pridelených vecí opísaný vo vyjadrení najvyššieho súdu tomuto zákonnému pravidlu a záruke na základné právo na zákonného sudcu nezodpovedal, a preto ho možno hodnotiť ako nemajúci oporu v zákone č. 757/2004 Z. z. ani v inom zákone, a teda svojvoľný, a ako taký porušujúci čl. 48 ods. 1 ústavy.</p> <p>3. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. IV. ÚS 413/2013.</p> <p>Predmetom konania je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv uznesením najvyššieho súdu. Z argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v sťažnosti vyplýva, že namieta aj porušenie svojho práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Bývalý IV. senát ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 413/2013 z 27. júna 2013 ju prijal na ďalšie konanie.</p> <p>Vec vedená najvyšším súdom bola v súlade s rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2010 č. Spr 1321/2009 dňa 1. marca 2010 náhodným výberom a prostredníctvom technických a programových prostriedkov pridelená senátu 5C v zložení JUDr. V.M. (predseda senátu), JUDr. S.M., JUDr. H.H. a JUDr. M.S. (členovia senátu), pričom súčasne s pridelením veci sa určilo, že sudcom spravodajcom v tejto veci je JUDr. M.S. Následne bol opatrením predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Spr 101/2010-17 z 30. septembra 2010 v rámci občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu vytvorený nový senát 7C v zložení JUDr. D.Š. (predsedníčka senátu), JUDr. M.S. a JUDr. O.T. (členovia senátu). V nadväznosti na to predseda najvyššieho súdu (obdobne ako vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 116/2011) na návrh predsedníčky občianskoprávneho kolégia v súlade s už citovaným čl. II ods. 1 rozvrhu práce na rok 2010 vo vzťahu k novovytvorenému senátu 7C určil, že veci, ktoré boli sudcom nového senátu 7C pridelené v ich pôvodných senátoch a neboli vybavené do 30. septembra 2010, vybaví títo sudcovia v senátoch, do ktorých boli začlenení od 1. októbra 2010. Na tomto základe o veci sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením nový senát 7C v už uvedenom zložení.</p>
ratio decidendi	<p>Stanovisko, ku ktorému dospel (bývalý) IV. senát Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 413/2013</p> <p>1. Všetky tri označené veci majú identický právny základ. Hľadanie odpovede na otázku, či je z hľadiska obsahu základného práva na zákonného sudcu akceptovateľné a udržateľné, ak na základe zmeny rozvrhu práce najvyššieho súdu dôjde k prerozdeleniu už skôr pridelených vecí, a to tak, že o veci pôvodne pridelené inému senátu (ďalej aj „pôvodný senát“) bude príslušný rozhodnúť novovytvorený senát, ktorého členom je síce sudca spravodajca, ktorý bol členom pôvodného senátu, nie však ostatní členovia pôvodného senátu, pričom ostatní členovia novovytvoreného senátu neboli vybraní náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov.</p> <p>2. Obrana najvyššieho súdu spočíva v argumentácii, že</p> <p>a) k prerozdeleniu už pridelených vecí „došlo v súlade s rozvrhom práce najvyššieho súdu a tiež v zmysle zásady rýchlosti a hospodárnosti súdneho konania, pretože sudcovia zaradení do nového senátu... mali veci, ktoré im boli pridelené v pôvodných senátoch už naštudované a bolo by v rozpore s touto zásadou prideliť veci inému sudcovi spravodajcovi na nové naštudovanie vecí“ ,</p> <p>b) nedošlo k zmene zákonného sudcu, pretože vec bola pôvodne pridelená „náhodným výberom a prostredníctvom technických a programových prostriedkov“, pričom zákonný</p>

	<p>sudca, ktorému bola vec pridelená ako sudcovi spravodajcovi, je členom aj novovytvoreného senátu ako sudca spravodajca...</p> <p>3. O už právoplatne skončených veciach rozhodli senáty ústavného súdu rozdielne, keďže I. senát ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú, akceptujúc obranu najvyššieho súdu, a naopak, (bývalý) IV. senát ústavného súdu obranu najvyššieho súdu neakceptoval a v predmetnom náleze okrem iného vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.</p> <p>4. Už I. senát ústavného súdu mal ešte pred rozhodnutím vo veci sp. zn. I. ÚS 308/2011 predložiť plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu.</p> <p>5. (Bývalý) IV. senát ústavného súdu poveril sudcu spravodajcu, aby spracoval návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu v zmysle § 6 zákona o ústavnom súde a predložil ho na rozhodnutie plénu ústavného súdu.</p> <p>6. (Bývalý) IV. senát ústavného súdu konštatoval, že za ústavne konformné naďalej považuje svoje právne názory vyslovené v náleze sp. zn. IV. ÚS 116/2011.</p> <p>Návrhy na zjednotenie odchylných právnych názorov senátov Ústavného súdu Slovenskej republiky.</p> <p>Právny názor, ktorý vo svojej podstate (nepriamo) uplatnil I. senát ústavného súdu pri rozhodovaní veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 308/2011, možno vyjadriť takto:</p> <p>„Z hľadiska podstaty a obsahu základného práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je akceptovateľné a udržateľné také prerozdelenie už pridelenej veci, t. j. veci už skôr pridelenej tak sudcovi spravodajcovi a súčasne aj ostatným členom senátu všeobecného súdu ako zákonným sudcom, podľa ktorého bude vec pridelená novému senátu toho istého všeobecného súdu, ktorého členom je sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená ako sudcovi spravodajcovi, avšak ostatní členovia nového senátu sa zmenili, a to iným spôsobom než náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom.“</p> <p>Právny názor, ktorý uplatnil IV. senát ústavného súdu pri rozhodovaní veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 116/2011, možno koncentrovane vyjadriť takto:</p> <p>„Z hľadiska podstaty a obsahu základného práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je akceptovateľné a udržateľné také prerozdelenie už pridelenej veci, t. j. veci už skôr pridelenej tak sudcovi spravodajcovi a súčasne aj ostatným členom senátu všeobecného súdu ako zákonným sudcom, podľa ktorého bude vec pridelená novému senátu toho istého všeobecného súdu, ktorého členom je sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená ako sudcovi spravodajcovi, avšak ostatní členovia nového senátu sa zmenili, a to iným spôsobom než náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom.“</p> <p>Plénum ústavného súdu preskúmalo právne názory I. senátu ústavného súdu a (bývalého) IV. senátu ústavného súdu k právnemu problému. Po diskusii sa plénum priklonilo k právnym názorom I. senátu ústavného súdu a, zohľadňujúc aj pozmeňujúce návrhy, ktoré zazneli v priebehu diskusie, prijalo k zjednoteniu odchylných právnych názorov toto stanovisko:</p> <p><u>Z hľadiska podstaty a obsahu základného práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je akceptovateľné a udržateľné také prerozdelenie už pridelenej veci, t. j. veci už skôr pridelenej tak sudcovi spravodajcovi a súčasne aj ostatným členom senátu všeobecného súdu ako zákonným sudcom, podľa ktorého bude vec pridelená novému senátu toho istého všeobecného súdu, ktorého členom je sudca, ktorému vec bola pôvodne pridelená ako sudcovi spravodajcovi, avšak ostatní členovia nového senátu sa zmenili v súlade s rozvrhom práce príslušného všeobecného súdu.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07, IV. ÚS 345/09.</p>

spisová značka	PLz. ÚS 4/2015
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	Podľa čl. 131 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje v pléne o zjednocovaní právnych názorov senátov.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie - stanovisko
dátum rozhodnutia	18. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>1. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 529/2013.</p> <p>Ústavnému súdu bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). V predmetnom konaní najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol ako dovolanie, ktoré bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že:</p> <p>a) nemožno považovať za ústavne konformný a akceptovateľný právny názor dovolacieho súdu, podľa ktorého vykonanie peňažného trestu má za následok zánik práva sťažovateľa podať dovolanie proti odsudzujúcemu rozsudku. Sťažovateľ vykonal peňažný trest nie preto, že by ho považoval za zákonný a nemal záujem brániť sa proti jeho nezákonnosti dovolaním, ale výlučne len preto, že podanie dovolania nemá odkladný účinok vo vzťahu k trestu, ktorý mu bol odsudzujúcim rozsudkom uložený, a preto v prípade, ak by síce podal dovolanie, ale peňažný trest nevykonal, zo zákona by sa mu premenil na trest odňatia slobody;</p> <p>b) za ústavne konformný a akceptovateľný nemožno považovať ani výklad najvyššieho súdu, v zmysle ktorého možno pod odsudzujúcim rozsudkom rozumieť len taký, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadí ako na odsúdeného, pričom s nástupom fikcie neodsúdenia, keďže v prípade sťažovateľa vykonaním uloženého peňažného trestu došlo k jeho zahladeniu, je potrebné odsudzujúce rozhodnutie sťažovateľa považovať za neexistujúce;</p> <p>c) podľa sťažovateľa zahladením odsúdenia nezanikajú všetky nepriaznivé účinky odsúdenia, odsúdenie sťažovateľa sa aj po jeho zahladiení bude uvádzať v odpise z registra trestov, ktorý sa vyžaduje aj v prípade, ak by sa sťažovateľ uchádzal o určitý druh povolani alebo povolení. Zahladením odsúdenia nezanikajú ani negatívne účinky, ktoré mal podľa jeho názoru nezákonne uložený peňažný trest na majetkovú sféru sťažovateľa, keďže bol z jeho strany vykonaný, t. j. zaplatený, ani negatívne účinky, ktoré mal takto uložený trest na osobnostnú a citovú sféru sťažovateľa, keďže jeho pracovné a rodinné prostredie na neho stále hľadí ako na odsúdeného.</p> <p>Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 529/2013 prijal sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>2. Konanie vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 331/2014.</p> <p>Uznesením č. k. III. ÚS 331/2014-10 z 22. mája 2014 bola ústavným súdom ako zjavne neopodstatnená odmietnutá sťažnosť sťažovateľa F.M., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením najvyššieho súdu, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol ako také, ktoré bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, s odôvodnením, že v jeho trestnej veci došlo k zahladeniu odsúdenia. Sťažnosť bola založená na obdobnej argumentácii ako sťažnosť sťažovateľa vedená ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 529/2013.</p> <p>III. senát ústavného súdu sa stotožnil s právnym záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého okolnosť zaplata, resp. vykonania uloženého peňažného trestu odsúdeným, bráni vecne prerokovať podané dovolanie, keďže v dôsledku zahladienia odsúdenia</p>

	<p>napadnuté rozhodnutie právne neexistuje, pričom proti neexistujúcemu rozhodnutiu potom dovolanie nie je prípustné, na čo zákon reaguje povinnosťou dovolacieho súdu podať dovolanie v zmysle § 387 písm. f) Trestného poriadku odmietnuť. Zároveň bol III. senátom v predmetnej veci ustálený právny záver, podľa ktorého mohol a mal sťažovateľ, ak chcel úspešne iniciovať dovolacie konanie, postupovať podľa ustanovenia § 430 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, v zmysle ktorého na návrh odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>II. senát ústavného súdu pri preskúmaní skutkovo obdobnej veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 529/2013 v rámci jej predbežného prerokovania prijal túto vec v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na ďalšie konanie väčšinou hlasov, pretože dospel k odlišným právnym záverom ako III. senát ústavného súdu v uznesení č. k. III. ÚS 331/2014 vo vzťahu k otázke ústavne konformného výkladu a uplatneniu ustanovení § 165 ods. 1 a § 368 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, resp. k otázke prípustnosti dovolania odsúdeným, ktorý už vykonal uložený trest, čím došlo k zahladeniu jeho odsúdenia.</p> <p>II. senát ústavného súdu dospel k odlišnému právnemu záveru, a to na základe týchto právnych úvah:</p> <p>V namietanom uznesení najvyšší súd argumentoval tým, že priznanie práva podať dovolanie odsúdenému, u ktorého nastali účinky zahľadania odsúdenia v dôsledku vykonania uloženého peňažného trestu, by bolo v rozpore s princípom rovnosti procesných strán, pretože ak by túto možnosť mal odsúdený, nutne by musela byť pripustená aj u generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Najvyšší súd ďalej poukazoval na to, že v dôsledku toho by generálny prokurátor mohol podať dovolanie aj v neprospech odsúdeného smerujúce k zhoršeniu jeho postavenia. To by následne umožňovalo otvorenie trestnoprávneho vzťahu, ktorý už bol ukončený, a zvrátenie priaznivých dôsledkov pre odsúdeného spočívajúcich v tom, že sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený. Takúto argumentáciu najvyššieho súdu možno považovať práve za redukciu zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie. Legalizujúcim dôvodom takejto redukcie nemôže byť argumentácia založená na rešpektovaní princípu rovnosti procesných strán, keďže neexistuje legitímny dôvod ani cieľ, pre ktorý by nebolo možné priznať rovnaké procesné práva pre všetky procesné strany. V danom prípade priznať právo podať dovolanie aj voči rozhodnutiu, ktoré vykazuje nezákonnosť a ktoré odsúdený medzitým vykonal. Priznanie, a teda uplatnenie tohto procesného práva vo svojich dôsledkoch znamená naplnenie, a nie popretie podstaty princípu rovnosti procesných strán.</p> <p>Nemožno za ústavne udržateľné považovať právne závery, ku ktorým dospel najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí, keď konštatoval, že odsudzujúcim rozsudkom treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadá ako na odsúdeného. II. senát ústavného súdu je toho názoru, že z hľadiska prípustnosti podania dovolania je bez významu, či sa v dôsledku zahľadania odsúdenia hľadá na osobu odsúdeného ako na osobu, ktorá odsúdená nebola, keďže z hľadiska prípustnosti podania dovolania je rozhodujúce to, či existuje odsudzujúce rozhodnutie a či toto odsudzujúce rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.</p> <p>II. senát ústavného súdu ďalej konštatuje, že zahladením odsúdenia nedochádza k odstráneniu všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením.</p> <p>III. senát ústavného súdu uviedol, že na návrh odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť. K uvedenému II. senát poukazuje na to, že odklad výkonu peňažného trestu je len dočasným opatrením najviac v rozsahu troch mesiacov, jeho trvanie teda nie je podmienené skončením dovolacieho konania. Podanému návrhu na odklad výkonu peňažného trestu nemusí predseda senátu vyhovieť, podanie dovolania nemusí byť predsedom senátu vyhodnotené ako dôležitý dôvod. Zároveň podanie dovolania nemá odkladný účinok vo vzťahu k trestu uloženému v rámci odsudzujúceho rozsudku, a preto v prípade, ak by odsúdený síce podal dovolanie, ale peňažný trest by nevykonal, v zmysle ustanovenia § 429 Trestného poriadku by sa mu premenil na trest odňatia slobody.</p> <p>Účinky spojené s uloženým a zahladeným trestom v dôsledku jeho vykonania postihujú odsúdeného v možnosti uplatnenia jeho subjektívnych práv a civilnoprávných vzťahov a</p>

	<p>práve cieľom a účelom práva odsúdeného podať dovolanie je zabezpečenie reálneho a účinného prostriedku nápravy - reparácie účinkov uloženého a zahladeného trestu, z dôvodu jeho vykonania odsúdeným. Odopretie práva podať dovolanie odsúdenému len z dôvodu, že sa na neho v dôsledku vykonania mu uloženého peňažného trestu hľadá ako keby nebol odsúdený, neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania obmedzuje prístup odsúdeného k súdnej ochrane, čím zasahuje do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.</p> <p>Citovaný právny názor je odchylný od právneho názoru vysloveného v náleze III. senátu ústavného súdu č. k. III. ÚS 331/2014-10 z 22. mája 2014, a preto II. senát ústavného súdu navrhol, aby plénum ústavného súdu rozhodlo o zjednotení odchylných právnych názorov senátov tak, že si ho osvojí a premietne ho do výroku tohto uznesenia.</p> <p>Plénum ústavného súdu preskúmalo právne názory III. a II. senátu ústavného súdu v označených veciach, pričom po diskusii plénum ústavného súdu väčšinou hlasov schválilo toto stanovisko:</p> <p><u>Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento uložený peňažný trest vykonal zaplatením sumy peňažného trestu, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahladené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>PL. ÚS 29/2015</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>uznesenie – odmietnuté</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>18. marca 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol doručený návrh Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“ alebo „navrhovateľ“) na začatie konania o súlade § 768db zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).</p> <p>Pred okresným súdom sa vedie konanie proti spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. (ďalej aj „žalovaný“), v rámci ktorej sa žalobca domáha, aby okresný súd určil, že žalobca má „voči odporcovi právo na peňažný doplatok na každú jednu akciu odporcu vlastnenú navrhovateľom vo výške rozdielu medzi hodnotou jednej akcie Slovenskej poisťovne, a.s. stanovenej na účel zlúčenia ku dňu 31. 12. 2002 znaleckým dokazovaním na základe dokladov predložených odporcom, a sumou 2.156,55 Sk, ktorá predstavuje nesprávne určenú hodnotu jednej akcie Slovenskej poisťovne, a.s. pri jej zlúčení s Allianz poisťovňou, a.s. eventuálne v prípade, ak súd nevyhovie návrhu navrhovateľa na doplnenie dokazovania ... právo na peňažný doplatok vo výške 2.020,45 Sk na každú jednu akciu odporcu vlastnenú navrhovateľom. Žalobca svoj nárok opiera o § 218i ods. 8 v spojení s § 768db Obchodného zákonníka, pričom ho odvodzuje od tej skutočnosti, že pri zlúčení spoločnosti Allianz poisťovne, a. s., a spoločnosti Slovenská poisťovňa, a. s., ktoré sa udialo 13. decembra 2002, bol výmenný pomer akcií určený predstavenstvami oboch spoločností zúčastňujúcich sa na zlúčení stanovený nesprávne.</p> <p>Okresný súd rozhodol o prerušení konania a vec postúpil ústavnému súdu na konanie o súlade právnych predpisov s odôvodnením, že jeho rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie</p>

	<p>je oprávnený riešiť, pretože všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, v tomto prípade § 768db Obchodného zákonníka, je v rozpore s čl. 1 ods. 1 ústavy. Návrh na začatie konania okresný súd odôvodnil tým, že <i>zákon dodatočne pozmeňujúco zasahuje do už právoplatne uzavretých procesov zlúčenia obchodných spoločností, kedy dodatočne vytvára možnosť akcionárom nástupníckych spoločností získať plnenie, ktorého sa počas procesu zlúčenia, resp. po jeho skončení domáhať nemohli. Tým zavádza pravú retroaktivitu a dostáva sa do rozporu so zákazom pravej spätnej pôsobnosti zákona, ktorý je obsahom princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.</i></p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd poukázal na to, že navrhovateľ sa v identickej veci už na ústavný súd obrátil návrhom z 29. marca 2012, ktorý bol rozhodnutím ústavného súdu (PL. ÚS 7/2012) odmietnutý pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.</p> <p>V rámci predbežného prerokovania návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov musí ústavný súd predovšetkým preskúmať aplikovateľnosť napadnutého ustanovenia v konaní pred všeobecným súdom. Všeobecný súd totiž nemôže napadnúť akýkoľvek zákon alebo ustanovenie zákona, o ktorom by teoreticky mohol mať pochybnosti o jeho protiústavnosti, ale na rozdiel od iných procesne legitimovaných subjektov podľa čl. 130 ods. 1 ústavy môže napadnúť len taký zákon, ktorého aplikácia pripadá do úvahy vo veci, ktorú prerokúva.</p> <p>Rozhodovaciú činnosť všeobecného súdu v zmysle § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd preto chápe ako postup, v ktorom po začatí konania všeobecný súd smeruje k rozhodnutiu vo veci samej, t. j. k výroku o tom, čo je požadované v návrhu na začatie konania (v žalobe) a v jeho odôvodnení. Ak v tomto postupe nemá miesto interpretácia a aplikácia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorého vyslovenie nesúladu všeobecný súd mieni uplatniť v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, potom nie je splnený základný predpoklad na ochranu ústavnosti poskytovanú ústavným súdom v konaní podľa čl. 125 ústavy, za ktorý treba považovať len také konanie o súlade právnych predpisov začaté všeobecným súdom, ktorému predchádza konanie pred všeobecným súdom, v ktorom má materiálne dôjsť (podľa obsahu prítomného návrhu) k použitiu napadnutého ustanovenia zákona, t. j. k subsumpcii skutkového stavu pod napádanú právnu normu (právne normy). Tento predpoklad nie je splnený, ak k takému použitiu napadnutého ustanovenia nielenže nedochádza, ale pre nedostatok procesných podmienok alebo zjavnú neopodstatnenosť žaloby ani nemôže dôjsť. Ak všeobecný súd napriek tomu, že nie sú splnené tieto dva kumulatívne predpoklady jeho aktívnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov, podá návrh na také konanie, je návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou.</p> <p>Predpokladom uplatnenia právomoci ústavného súdu posúdiť súlad právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy na návrh všeobecného súdu podaný podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde je aj splnenie procesných podmienok konania v tej právnej veci, kde má dôjsť k použitiu napadnutého ustanovenia; Občiansky súdny poriadok ich označuje ako podmienky konania. Procesné podmienky je možné vymedziť ako predpoklady prípustnosti vydania meritórneho rozhodnutia (vyhovujúceho alebo zamietajúceho). Občianskoprávna teória, ako aj rozhodovacia prax všeobecných súdov pritom zhodne medzi procesné podmienky konania zaraďujú tak prekážku prv začatého súdneho konania (litispencia), ak aj zaplatenie súdneho poplatku tam, kde je konanie spoplatnené.</p> <p>Z pripojeného súdneho spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že bola v konaní vznesená námietka skôr začatého konania, ktorá sa vzťahovala na konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7 Cbs 9/2006. Z obsahu súdneho spisu ďalej vyplýva, že konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7 Cbs 9/2006 bolo začaté už 10. júla 2003, bolo iniciované žalobcom a smerovalo proti žalovanému. Z obsahu žaloby podanej na Krajskom súde v Bratislave vyplýva, že žalobca sa voči žalovanému domáha priznania práva na vyrovnanie vo forme peňažného doplatku podľa § 218i Obchodného zákonníka, a to na rovnakom skutkovom základe, ako v prípade neskôr podanej žaloby na okresnom súde. Vzhľadom na to, že neskôr začaté konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 28 Cb 84/2008 sa týka totožných subjektov (žalobca a žalovaný) a totožného predmetu konania (skutkovo totožný základ, resp. dej súvisiaci so zlúčením spoločností Allianz poisťovne, a. s., a Slovenskej poisťovne, a. s., následne ústiaci do návrhu žalobcu na priznanie vyrovnanie vo forme peňažného doplatku podľa §</p>

	<p>218i Obchodného zákonníka), ako skôr začaté konanie na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7 Cbs 9/2006, ako aj skutočnosť, že zo strany žalovaného bola takáto námietka litispendencie v konaní vznesená, ústavný súd zastáva názor, že okresný súd bol predovšetkým povinný sa s toto námietkou vysporiadať a až následne, za predpokladu neexistencie procesnej prekážky, podať na ústavnom súde návrh na začatie konania o súlade § 768db Obchodného zákonníka s čl. 1 ods. 1 ústavy. Z obsahu súdneho spisu však nie je zrejmé, ako sa okresný súd po oboznámení sa s obsahom žaloby podanej žalobcom na Krajskom súde v Bratislave s touto možnou prekážkou konania vysporiadal.</p> <p>Ústavný súd z obsahu súdneho spisu zároveň zistil, že súdny poplatok za podanú žalobu nebol zaplatený ani pri jej podaní a ani v neskoršom, takmer sedemročnom priebehu konania. V súdnom spise sa nenachádza ani žiadna výzva okresného súdu na jeho zaplatenie, ani prípadné rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov. Nedostatok splnenia procesnej podmienky zaplatenia súdneho poplatku je prekážkou v konaní, ktorá súdu neumožňuje ďalej vo veci konať. Ústavný súd tak zastáva názor, že nezaplatenie súdneho poplatku žalobcom v konaní, ktoré nie je od poplatkovej povinnosti oslobodené, má za následok nenaplnenie kumulatívnych podmienok aktívnej legitímácie okresného súdu na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov s ústavou.</p> <p><u>Ústavný súd preto návrh okresného súdu odmietol ako podaný zjavne neoprávnenou osobou.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 16/02, PL. ÚS 7/2012, PL. ÚS 7/04, PL. ÚS 28/05, PL. ÚS 12/2012, PL. ÚS 14/2013.</p>

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.